

Как бе направен този рейтинг?

Рейтинговата система на висшите училища (ВУ) в България е създадена, за да се ползва както от бъдещи и настоящи студенти при избора им на ВУ, така и от самите висши училища при оптимизиране на управлението им и не на последно място, от работодателите при избора им на нови кадри. В настоящата книжка ви представяме обобщените резултати и акценти от седмото издание на рейтинговата система. По-точно в книжките ще намерите 52 стандартизирани класации на ВУ в страната по всяко от 52-те професионални направления. От друга страна, електронната версия на системата предлага още по-голямо разнообразие от информация и позволява на всеки да прави своя собствена класация, като включва избрани от него индикатори (<http://rsvu.mon.bg>).

Класации по професионални направления

В изданието за 2017 година ще намерите класации на висшите училища по всяко едно от съществуващите в българското висше образование 52 професионални направления. Класациите представляват стандартизирана комплексна оценка на висшите училища по съответното професионално направление на базата на избрани 44 индикатора. Тези индикатори са формирани в резултат на събрана богата статистическа информация.

Използваните в изданието индикатори са разделени в 6 групи според основните категории, по които се оценяват висшите училища. Тези групи са: учебен процес; научни изследвания; учебна среда; социално-битови и административни услуги; престиж; реализация на пазара на труда и регионална значимост.

Групи от индикатори

Тежестите на отделните групи от индикатори, както и на самите индикатори са определени, като са взети предвид мненията на различните потребители, броят и взаи-

мовръзката между отделните индикатори, както и надеждността на използваната първична информация. Бяха взети предвид и коментарите, получени от представители на висшите училища и академичната общност след предходните издания на рейтинговата система. Основната логика при избора на тежести е, че важните индикатори, за които има надеждна информация, трябва да получат относително по-висока тежест. С намаляване на важността на индикатора и на надеждността на данните се намалява и тежестта.

Разпределението на тежестите на отделните групи индикатори в използваните в настоящото издание стандартизирани класации е показано на следващата графика:

Стандартизирана класация „Комплексна оценка“

Една и съща система от тежести и индикатори, съдържащи се в стандартизираната класация „Комплексна оценка“, се използва за оценка на висшите училища във всички професионални направления с изключение на трите професионални направления, свързани с различните видове изкуства, а именно Изобразително изкуство, Музикално и танцово изкуство и Театрално и филмово изкуство.

При оценката на висшите училища в тези направления в групата „Научни изследвания“ не са включени индикаторите за измерване на научните публикации. Причината за това е, че в тези професионални направления научните публикации са много по-редки и се приема, че те нямат такова важно значение, каквото има художественотворческата дейност, която е трудно да бъде измерена по надежден начин към момента. Това обстоятелство налага при тези три професионални направления да се използва модифициран вариант на класацията с използването на различна тежест на групите индикатори, както е показано на следващата графика:

Стандартизирана класация „Комплексна оценка изкуства“

Как бе направен този рейтинг?

Описание на отделните индикатори и информация за тежестта, с която участват при формирането на класациите, може да намерите на стр. 7.

Изчисляване на резултатите

При изготвянето на рейтинга се използвани индикатори в различни мерни единици (брой, оценка по скала, процент, левове и т.н.). Затова се налага стандартизиране на стойностите им по статистическа процедура, наречена z-точки, която ги привежда в един мащаб и едновременно с това запазва наредбата и пропорциите между тях. Стандартизирането се извършва по класически метод, който използва средна претеглена стойност и стандартно отклонение. В класацията крайната оценка за всяко висше училище е представена като резултат по скала от 0 до 100.

Как да се използват класациите

Рейтингът на висшите училища трябва да се използва внимателно. Поредността в класацията и получените точки не трябва да се абсолютизират. Това, че дадено висше училище се е класирало по-добре от друго, не означава непременно, че именно то е най-добро за вас. Получената класация (рейтинг) понякога може да се дължи на минимални разлики

или на индикатори, които не са толкова значими за вас. Когато между висшите училища в дадена класация разликите са малки и са в рамките на около 5 точки, това в повечето случаи може да означава, че тези училища на практика са в една и съща категория и при различните издания на рейтинга през годините е възможно да разменят местата си в класациите. Ето защо препоръчваме

да използвате настоящия рейтинг само като начало в едно по-дълго и детайлно проучване на възможностите за обучение, предлагани от българските висши училища. Информацията и класациите в Рейтинговата система на висшите училища в България, както и информацията и класациите, публикувани в настоящата книжка, не представляват препоръка за избор на конкретно висше училище или професионално направление.